

تصمیم سازان سیاست خارجی آمریکا

US Foreign Policy Decision Makers

نویسنده: مجتبی بابایی

Author : Mojtaba Babaei

با مقدمه دکتر مراد عنادی

A Preface by Dr. Morad Enadi

سرشناسه: بابایی، مجتبی، ۱۳۶۱.
 شناسه افزوده: عنادی، مراد، مقدمه نویسنده
 عنوان و نام پدیدآور: تصمیم سازان سیاست خارجی آمریکا = US Foreign Policy Decision Makers / نویسنده مجتبی بابایی؛ با مقدمه مراد عنادی.
 مشخصات نشر: تهران: موسسه جام جم، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص.: مصور، جدول، نمودار، عکس.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۶۲-۳۹-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیفا
 یادداشت: کتابنامه: ص. [۳۰۴] - ۳۱۲.
 موضوع: موسسات تحقیقاتی -- ایالات متحده
 موضوع: Research institutes -- United States
 موضوع: روابط بین المللی -- تصمیم گیری
 موضوع: International relations -- Decision making
 موضوع: ایالات متحده -- روابط خارجی
 موضوع: United States -- Foreign relations
 موضوع: ایالات متحده -- روابط خارجی -- ایران
 موضوع: United States -- Foreign relations
 موضوع: ایالات متحده -- سیاست و حکومت
 موضوع: United States -- Politics and government
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ / ۱۸۷ الف / ۵۱۸۰
 رده بندی دیویی: ۳۰۶ / ۳۸ / ۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۶۲-۳۹-۹

تصمیم سازان سیاست خارجی آمریکا

US Foreign Policy Decision Makers

نویسنده: مجتبی بابایی
 ناشر: مؤسسه جام جم
 چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۶
 شمارگان: ۵۰۰ نسخه
 ویراستار: لیلیا کامرانی
 صفحه آرا: فهیمه کیان خواه
 طراح جلد: احسان نوری نجفی
 چاپ و لیتوگرافی: مؤسسه جام جم
 نشانی: تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدير، شماره ۱۲۹
 تلفن: ۲۳۰۰۴۲۰۶
 نشانی الکترونیکی: www.jamejamonline.ir
 صندوق پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
 پست الکترونیکی: info@jamejamonline.ir
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۶۲-۳۹-۹
 قیمت: ۲۰ هزار تومان

فهرست

۷	سخن آغازین.....
---	-----------------

فصل اول: کلیات تصمیم‌گیری در سیاست خارجی

۱۱	مقدمه.....
۱۲	تصمیم‌گیری در سیاست خارجی.....
۱۹	مدل‌های مطرح در تصمیم‌گیری در سیاست خارجی.....
۲۹	نتیجه‌گیری.....

فصل دوم: کلیات اتاق‌های فکر

۳۳	مقدمه.....
۳۴	تاریخچه و روند شکل‌گیری اتاق‌های فکر در آمریکا.....
۵۰	نقش و کارکرد اتاق‌های فکر در سیاست خارجی یک کشور.....
۵۷	نقش اتاق‌های فکر در سیاست خارجی آمریکا.....
۵۷	مراحل رشد و گسترش اتاق‌های فکر در آمریکا.....
۵۹	تأثیر اتاق‌های فکر در سیاست خارجی آمریکا.....
۶۴	دلایل گسترش اتاق‌های فکر در آمریکا.....
۶۶	تعداد اتاق‌های فکر در آمریکا.....
۶۸	گرایش سیاسی اتاق‌های فکر در آمریکا.....
۷۳	نتیجه‌گیری.....

فصل سوم: گروه‌ها و حلقه‌های مؤثر در تصمیم‌سازی سیاست خارجی آمریکا

۷۷	مقدمه.....
۷۸	بخش اول - جایگاه اتاق‌های فکر در تصمیم‌سازی سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران.....
۸۴	تعامل راهبردی.....
۹۱	تنبیه‌گری بدون تعامل.....
۹۷	تعامل ستیزه‌جویانه.....
۱۰۵	دگرگونی بنیادین در سیاست خارجی آمریکا.....
۱۱۱	بخش دوم - میزان تأثیرگذاری اتاق‌های فکر در دولت و کنگره آمریکا.....

جایگاه اتاق‌های فکر در تولید و توزیع قدرت در آمریکا	۱۱۱
رویکرد اتاق‌های فکر تاثیرگذار آمریکا در قبال ایران	۱۱۵
عناصر تاثیرگذار در دولت آمریکا در قبال ایران	۱۲۳
جایگاه گنگره در تصمیم‌سازی سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران	۱۳۳
نتیجه‌گیری	۱۴۲

فصل چهارم: رویکرد پنج اتاق فکر برتر آمریکا در قبال ایران

مقدمه	۱۴۷
موسسه بروکینگز	۱۴۸
بنیاد کاندلر	۱۶۸
مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی	۱۹۴
شورای روابط خارجی	۲۲۱
موسسه رند	۲۴۱
نتیجه‌گیری	۲۶۸

فصل پنجم: اثرات و بازتاب‌های فکری

مقدمه	۲۷۳
ویژگی‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری ترامپ	۲۷۵
ضرب خطای تصمیم‌گیری در دولت ترامپ	۲۷۸
رابطه ترامپ با اتاق‌های فکر	۲۸۲
تاثیر اندیشه بنیانگذار موسسه پروژه قرن نوین آمریکایی بر ترامپ	۲۸۴
نتیجه‌گیری	۲۹۲

فصل ششم: نتیجه‌گیری

مقدمه	۲۹۵
بخش اول - یافته‌ها	۲۹۵
بخش دوم - راهکارها	۳۰۰
نتیجه‌گیری	۳۰۳

فصل هفتم: منابع و مآخذ

منابع فارسی	۳۰۴
منابع انگلیسی	۳۰۸

سخن آژانس

سیاستگذاری در آمریکای امروز، بیش از آن که به وسیله سیاستمداران صورت گیرد از درون اتاق‌های فکر بیرون برآید. در دنیای امروز، نظرات متفکران و محققان اتاق‌های فکر تاثیرگذاری زیادی بر عملکرد دستگاه‌های سیاستگذاری دولت‌ها دارد و در این مورد آمریکا یک نمونه کامل است. وجود اتاق‌های فکر فعال در حوزه سیاست خارجی، مخزن کاملی از اطلاعات را برای سیاستمداران و مسئولان سیاسی این کشور فراهم آورده است. سیاست خارجی در آمریکا، در واقع برآیند چانه‌زنی مکرر میان نخبگان در اتاق‌های فکر فعال در این کشور است. درک صحیح جریان‌ات فکری حاکم بر این اتاق‌ها و درک جایگاه آنها در روند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری سیاست خارجی آمریکا، نخبگان ایران را در یافتن منطق حاکم بر سیاستگذاری‌های سیاسی جاری در این کشور یاری خواهد کرد.

پرونده هسته‌ای ایران به عنوان یکی از مهم‌ترین مسائل امنیت بین‌الملل، مورد بررسی و تحقیق در اتاق‌های فکر آمریکا بوده است. مطالعه طرح‌های مختلف تحقیقاتی، گزارش‌های سالانه، گزارش‌های رسمی منتشر شده و مصاحبه‌های تحلیلگران این اتاق‌ها، ما را به چهار رویکرد کلی حاکم بر اتاق‌های فکر آمریکا در مواجهه با پرونده هسته‌ای ایران دوره اول او‌باما (۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳) رهنمون می‌سازد. رویکرد اول، بر برخورد نرم و عدم خشونت در مواجهه با ایران مبتنی بود. رویکرد دوم، فشار از داخل را به عنوان راهکار کلی مورد ملاحظه قرار می‌داد. رویکرد سوم، بر تحریم‌های درازمدت به عنوان عامل جدی در کنترل برنامه هسته‌ای ایران نظر داشت و در نهایت، رویکرد چهارم بر اقدام نظامی محدود برای نابود کردن تاسیسات هسته‌ای ایران تاکید می‌ورزید.

اتاق‌های فکر در آمریکا، بازوی پژوهشی قانونگذاران این کشور هستند و ارتباط دائمی با کمیته‌های کنگره دارند و تغذیه فکری قانونگذاران مجالس سنا و نمایندگان کنگره را به‌عهده دارند و کارشناسان آنها به اظهار نظر کارشناسی پیرامون پیش‌نویس طرح‌ها و لوایح می‌پردازند. رصد سیاست‌های آمریکا در قبال ایران در بازه زمانی یاد شده به‌ویژه در قبال پرونده هسته‌ای ایران به‌خوبی نشان می‌دهد تغذیه فکری رویکرد سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران از تحریم‌ها گرفته تا مذاکره، همه به نوعی از اتاق‌های فکر نشأت می‌گیرد و این اتاق با در جهت‌دهی به دولتمردان در تصمیم‌سازی سیاست خارجی کاخ سفید در قبال ایران بسیار تأثیرگذار بوده‌اند.

این اتاق‌ها نقش مهمی در تغذیه فکری حامیان تحریم‌ها علیه ایران ایفا کرده‌اند و حتی برخی کارشناسان این اتاق‌ها نقش معماران تحریم ایران را به‌عهده داشته‌اند و نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد بیشتر حامیان تحریم ایران در دولت اوباما با اتاق‌های فکر مرتبط بودند و مشرب فکری توجیه تحریم را تا حد قابل‌توجهی می‌دادند.

هر میزان اشراف اطلاعاتی تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران در ایران از ساختار و ارتباط اتاق‌های فکر با ارکان قدرت و ثروت، آمریکا افزایش یابد، ارزیابی متولیان از افق رفتاری هیأت حاکمه آمریکا در قبال ایران با صحت بیشتری همراه خواهد بود و این نکته‌ای است که در کتاب «تصمیم‌سازان سیاست خارجی آمریکا» با کوشش آقای مجتبی بابایی که خود دانش‌آموخته دکتری روابط بین‌الملل و پژوهشگر مسائل امنیاست، تالیف و به‌خوبی برجسته شده و انعکاس یافته است.

کتر مراد عنادی

عضو هیأت علمی دانشگاه